

Cronfa Cefnogi Plant y Lluoedd Arfog mewn Addysg yng Nghymru (2026/27) TROSOLWG A CHANLLAWIAU

Crynodeb

Ariennir y *Gronfa Cefnogi Plant y Lluoedd Arfog mewn Addysg yng Nghymru* (SSCE-WF) gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gweinyddir gan [SSCE Cymru](#), sy'n cael ei chynnal gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC).

Gall ysgolion ac awdurdodau lleol yng Nghymru wneud cais am gyllid grant i gyflawni prosiectau ac ymyriadau yn ystod blwyddyn academiaidd 2026/27, i ddarparu cymorth i blant y Lluoedd Arfog, o'r feithrin i'r chweched dosbarth, sy'n bodloni [diffiniad Llywodraeth Cymru o blentyn Gwasanaeth](#).

Mae tri grant ar gael:

- [Grantiau prosiect bach](#)
- [Grant Mis y Plentyn Milwrol](#)
- [Grant ymyrraeth](#)

Mae rhagor o wybodaeth yn cynnwys; Trosolwg, cymhwysedd, meini prawf hanfodol, themâu blaenoriaeth, syniadau cyllid a chymorth sydd ar gael ar gyfer pob grant isod.

Cynnwys

[Amserlen / dyddiadau cau](#)

[Proses adolygu ceisiadau](#)

[Proses adrodd](#)

[Diffiniad o blentyn y Lluoedd Arfog](#)

[Telerau ac Amodau](#)

Grantiau prosiect bach

Gall ysgolion ac awdurdodau lleol yng Nghymru wneud cais am grant bach i gyflawni prosiect sy'n darparu cymorth i'w plant y Lluoedd Arfog.

Gall ymgeiswyr wneud cais am gyllid unwaith y rownd (gweler [yr adran Amserlen / dyddiadau cau](#) isod).

Cymhwysedd

Grant hyd at £500

Ar agor i:

1. Pob awdurdod lleol yng Nghymru
2. Ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol yng Nghymru sydd ag o leiaf un [*plentyn y Lluoedd Arfog](#) wedi'i gofrestru.

Grant hyd at £1,000

Ar agor i:

1. Pob awdurdod lleol yng Nghymru
2. Ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol yng Nghymru sydd ag o leiaf un [*plentyn y Lluoedd Arfog](#) wedi'i gofrestru ac sydd wedi cyflawni eu statws Efydd [Ysgolion sy'n Cefnogi'r Lluoedd Arfog Cymru](#).

Meini prawf hanfodol

Grant hyd at £500:

1. Rhaid i ddata plant y Lluoedd Arfog fod wedi'i gyflwyno i SSCE Cymru neu'n uniongyrchol i'r awdurdod lleol yn ystod blwyddyn academiaidd 2026/27. (Amherthnasol i awdurdodau lleol). Cliciwch [yma](#) i gyflwyno data ysgol i SSCE Cymru.
2. Mae'r ysgol / awdurdod lleol wedi cwrdd â'u [Swyddog Cyswllt Ysgolion SSCE Cymru](#) ar gyfer cyfarfod anffurfiol ym mlwyddyn academiaidd 2026/27. Cysylltwch â SSCECymru@wlga.gov.uk i drefnu cyfarfod.

Grant hyd at £1,000:

1. Rhaid i ddata plant y Lluoedd Arfog fod wedi'i gyflwyno i SSCE Cymru neu'n uniongyrchol i'r awdurdod lleol yn ystod blwyddyn academiaidd 2026/27. (Amherthnasol i awdurdodau lleol). Cliciwch [yma](#) i gyflwyno data ysgol i SSCE Cymru.
2. Mae gan yr ysgol statws dilys [Ysgolion sy'n Cefnogi'r Lluoedd Arfog Cymru](#). (Amherthnasol i awdurdodau lleol).

Blaenoriaethau

Y themâu blaenoriaeth ar gyfer 2026/27 yw:

- Cymorth academiaidd
- Cymorth lles
- Llais plant y Lluoedd Arfog.

Bydd ceisiadau ar gyfer mathau eraill o brosiectau yn cael eu hystyried ond bydd prosiectau sy'n gysylltiedig ag **un neu fwy** o'r themâu uchod yn cael eu blaenoriaethu.

Anogir ymgeiswyr i ystyried:

- Anghenion eu plant y Lluoedd Arfog
- Cydweithredu awdurdod lleol a/neu ysgolion
- Sut y gellir rhannu arfer da

- Cynaliadwyedd ac ymgorffori arfer da
- Ffyrdd o fonitro a mesur yr effaith
- Sut mae'r prosiect yn cysylltu ag [Ysgolion sy'n Cefnogi'r Lluoedd Arfog Cymru](#).

Bydd treialu prosiectau drwy'r rhaglen ariannu hon yn galluogi ysgolion ac awdurdodau lleol i gasglu tystiolaeth ar effaith gweithgareddau, a allai gefnogi ceisiadau yn y dyfodol i [ffrydiau cyllid grant](#) eraill.

Syniadau a chefnogaeth ariannu

Er mwyn sicrhau bod gan yr ysgol / awdurdod lleol ddealltwriaeth dda o brofiadau ac anghenion plant y Lluoedd Arfog mewn addysg yng Nghymru, **argymhellir** bod ymgeiswyr yn cwblhau [e-ddysgu SSCE Cymru](#).

Gallai prosiectau gynnwys:

- Prosiectau cydgysylltiedig
- Amser staffio
- Cyrsiau/hyfforddiant
- Adnoddau
- Prosiectau/pecynnau allanol.

Dylai ymgeiswyr ddefnyddio dogfen [cyngor cyllido SSCE Cymru i](#) gael cymorth i baratoi a chyflwyno cais am gyllid. Gweler **Atodiad 1** o'r ddogfen gyngor cyllido am ragor o wybodaeth am gyllid/syniadau prosiectau.

Grant Mis y Plentyn Milwrol

Gall ysgolion ac awdurdodau lleol yng Nghymru wneud cais am hyd at £500 i gyflwyno gweithgareddau a dathliadau yn ystod Mis y Plentyn Milwrol ym mis Ebrill 2027.

Cymhwysedd

Mae grant Mis y Plentyn Milwrol yn agored i:

1. Pob awdurdod lleol yng Nghymru
2. Ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol yng Nghymru sydd ag o leiaf un [*plentyn y Lluoedd Arfog](#) wedi'i gofrestru.

Meini prawf hanfodol

1. Rhaid i ddata plant y Lluoedd Arfog fod wedi'i gyflwyno i SSCE Cymru neu'n uniongyrchol i'r awdurdod lleol yn ystod blwyddyn academaidd 2026/27. (Amherthnasol i awdurdodau lleol). Cliciwch [yma](#) i gyflwyno data ysgol i SSCE Cymru.
2. Mae'r ysgol / awdurdod lleol wedi cwrdd â'u [Swyddog Cyswllt Ysgolion SSCE Cymru](#) ar gyfer cyfarfod anffurfiol ym mlwyddyn academaidd 2026/27. Cysylltwch â SSCECymru@wlga.gov.uk i drefnu cyfarfod.

Blaenoriaethau

Anogir ymgeiswyr i ystyried:

- Anghenion eu plant y Lluoedd Arfog
- Cydweithredu awdurdodau lleol a/neu ysgolion
- Sut y gellir rhannu arfer da
- Ffyrdd o fonitro a mesur yr effaith
- Sut mae'r prosiect yn cysylltu ag [Ysgolion sy'n Cefnogi'r Lluoedd Arfog Cymru](#).

Syniadau a chefnogaeth ariannu

Er mwyn sicrhau bod gan yr ysgol / awdurdod lleol ddealltwriaeth dda o brofiadau ac anghenion plant y Lluoedd Arfog mewn addysg yng Nghymru, **argymhellir** bod ymgeiswyr yn cwblhau [e-ddysgu SSCE Cymru](#).

Gweler tudalen we [Mis y Plentyn Milwrol](#) SSCE Cymru am syniadau yn y ddogfen [Syniadau sut y gall ysgolion gymryd rhan](#) ac [enghreifftiau o sut mae ysgolion wedi dathlu yn y blynyddoedd blaenorol](#).

Grant ymyrraeth

Gall ysgolion yng Nghymru wneud cais am hyd at £500 i ddarparu cymorth tymor byr, wedi'i dargedu i blentyn unigol y Lluoedd Arfog neu nifer fach o blant y Lluoedd Arfog i helpu i fynd i'r afael â rhwystrau uniongyrchol i ddysgu, lles ac ymgysylltu oherwydd effaith ffordd o fyw y Lluoedd Arfog.

Gall SSCE Cymru hefyd gynorthwyo i archwilio opsiynau ar gyfer opsiynau cymorth hirdymor.

Gellir cyflwyno ceisiadau ar unrhyw adeg trwy gydol y flwyddyn academiaidd.

Rhaid i ysgolion gysylltu a [SSCE Cymru](#) i drafod anghenion y plentyn/plant y Lluoedd Arfog a phenderfynu a yw'r cyllid hwn yn briodol cyn cyrchu'r ffurflen gais.

Cymhwysedd

Mae'r grant ymyrraeth yn agored i:

1. Ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol yng Nghymru.

Meini prawf hanfodol

1. Rhaid i ddata plant y Lluoedd Arfog fod wedi'i gyflwyno i SSCE Cymru neu'n uniongyrchol i'r awdurdod lleol yn ystod blwyddyn academiaidd 2026/27. Cliciwch [yma](#) i gyflwyno data ysgol i SSCE Cymru.
2. Mae'r plentyn/plant y Lluoedd Arfog sy'n rhan o'r ymyrraeth hon yn bodloni diffiniad Llywodraeth Cymru o [plentyn y Lluoedd Arfog](#).
3. Mae'r ysgol / awdurdod lleol wedi cwrdd â'u [Swyddog Cyswllt Ysgolion SSCE Cymru](#) ar gyfer cyfarfod anffurfiol ym mlwyddyn academiaidd 2026/27. Cysylltwch â SSCECymru@wlg.gov.uk i drefnu cyfarfod.
4. Rhaid i anghenion y plentyn/plant y Lluoedd Arfog sy'n ymwneud â'r ymyrraeth hon fod yn uniongyrchol gysylltiedig ag effaith eu ffordd o fyw yn y Lluoedd Arfog sy'n creu rhwystr uniongyrchol i ddysgu, lles neu ymgysylltu.

Blaenoriaethau

Anogir ymgeiswyr i ystyried:

- Sut mae anghenion eu plentyn/plant y Lluoedd Arfog sy'n rhan o'r ymyrraeth hon yn gysylltiedig â'u profiadau o fod yn rhan o deulu y Lluoedd Arfog. E.e. symudedd, gwahanu.
- Sut y gellir rhannu arfer da
- Cynaliadwyedd a chymorth ymgorffori i blentyn y Lluoedd Arfog sy'n rhan o'r ymyrraeth
- Ffyrdd o fonitro a mesur yr effaith.

Syniadau a chefnogaeth ariannu

Er mwyn sicrhau bod gan yr ysgol ddealltwriaeth dda o brofiadau ac anghenion plant y Lluoedd Arfog mewn addysg yng Nghymru, **argymhellir** bod ymgeiswyr yn cwblhau [e-ddysgu SSCE Cymru](#).

Gallai ymyriadau gynnwys:

- Staffio amser i gyflwyno ymyriadau cymorth academiaidd / sesiynau dal i fyny pwnc
- Staffio amser i gyflwyno sesiynau cymorth bugeiliol / lles / iechyd meddwl
- Cymorth ymyrraeth allanol
- Mynediad at weithgareddau cyfoethogi / allgyrsiol.

Gall Swyddog Cyswllt Ysgolion SSCE Cymru drafod syniadau ymyrraeth a chyfleoedd cymorth gyda'r ysgol. Efallai y bydd tîm SSCE Cymru yn gallu nodi ffyrdd amgen o ariannu / cymorth, os oes angen, a gall helpu i gael mynediad at hyn. Cysylltwch â SSCECymru@wlg.gov.uk i drefnu cyfarfod.

Amserlen / dyddiadau cau

Grant:	Dyddiad cau ar gyfer ceisiadau:	Canlyniad a dderbyniwyd gan:
Grantiau prosiect bach (rownd 1)	9th Hydref 2026	23 Hydref 2026
Grantiau prosiectau bach (rownd 2)	11th Rhagfyr 2026	25th Rhagfyr 2026
Grant Mis y Plentyn Milwrol	12th Chwefror 2027	26th Chwefror 2027
Grant ymyrraeth	Unrhyw bryd hyd at 30 Mehefin 2027	O fewn 14 diwrnod i'w gyflwyno

Proses adolygu ceisiadau

Ni fydd cyllid grant yn cael ei ddyfarnu ar gyfer prosiectau / ymyriadau a ddylai gael eu hariannu gan gyllidebau craidd ysgolion a/neu awdurdodau lleol.

Panel ariannu: Bydd pob cais yn cael ei adolygu gan SSCE Cymru gan ddefnyddio matrices sgorio. Os oes angen, bydd y tîm yn gofyn am fewnbnw / cyngor gan awdurdodau lleol a/neu Lywodraeth Cymru.

Grantiau prosiect bach a grant Mis y Plentyn Milwrol

Bydd y panel cyllido yn blaenoriaethu dyfarnu grantiau ar gyfer mentrau newydd sy'n ymgorffori cymorth i blant y Lluoedd Arfog. Wrth adolygu ceisiadau, bydd y canlynol yn cael eu hystyried:

1. A yw'r ysgol wedi cyflwyno data plant y Lluoedd Arfog ym mlwyddyn academiaidd 2026/27?
2. A yw'r ysgol / awdurdod lleol wedi ymgysylltu â SSCE Cymru cyn cyflwyno'r cais?
3. Ydy'r ysgol wedi cyflawni eu statws Efydd AFFS Cymru?
4. A yw'r ysgol / awdurdod lleol wedi cwblhau e-ddysgu SSCE Cymru?
5. A yw'r prosiect yn cwrdd ag un o fwy o themâu blaenoriaeth 2026/27?
6. A yw'r ysgol / awdurdod lleol wedi amlinellu sut y gwnaethant nodi'r angen am y prosiect hwn?
7. A yw cynlluniau'r prosiect yn glir ac yn realistig ac wedi'u targedu at gefnogi plant y Lluoedd Arfog?
8. A yw'r dadansoddiad o gostau yn glir ac yn realistig ac a yw'r cais yn dangos gwerth am arian?
9. A yw'r cynlluniau i fesur yr effaith yn glir ac yn realistig?
10. A yw'r prosiect yn cyd-fynd â chenhadaeth SSCE Cymru?

NODER: mae rhai o'r meini prawf hyn yn hanfodol – gweler yr adran grant perthnasol uchod am ragor o fanylion.

Mae prosiectau a fydd yn cael eu trin yn llai ffafriol yn cynnwys y rhai nad ydynt wedi'u targedu'n benodol at gefnogi plant y Lluoedd Arfog. E.e. adnoddau ysgol gyffredinol, hyfforddiant staff cyffredinol.

Grant ymyrraeth

Wrth adolygu'r ceisiadau, bydd y canlynol yn cael eu hystyried:

1. A yw'r ysgol wedi cyflwyno data plant y Lluoedd Arfog ym mlwyddyn academiaidd 2026/27?*
2. A yw'r ysgol / awdurdod lleol wedi ymgysylltu â SSCE Cymru cyn cyflwyno'r cais?*
3. A yw'r ysgol / awdurdod lleol wedi cwblhau e-ddysgu SSCE Cymru?
4. A yw anghenion y plentyn/plant y Lluoedd Arfog yn uniongyrchol gysylltiedig ag effaith eu ffordd o fyw yn y Lluoedd Arfog?*
5. A yw'r ysgol wedi amlinellu sut y gwnaethant nodi'r angen am yr ymyrraeth hon?*
6. A yw'r cynlluniau ymyrraeth yn glir ac yn realistig ac wedi'u targedu at gefnogi plentyn/plant y Lluoedd Arfog?*
7. A yw'r dadansoddiad o gostau'n glir ac yn realistig ac a yw'r cais yn dangos gwerth am arian?*
8. A yw'r cynlluniau i fesur yr effaith yn glir ac yn realistig?*
9. A yw'r ysgol wedi amlinellu cynlluniau i sicrhau cynaliadwyedd effaith ymyrraeth?*
10. A yw'r prosiect yn cyd-fynd â chenhadaeth SSCE Cymru?*

**Meini prawf hanfodol.*

Adborth

Cynigir cyfarfod i bob ymgeisydd aflwyddiannus gyda'u Swyddog Cyswllt Ysgolion SSCE Cymru a all roi adborth a chynghor manwl i gefnogi gyda cheisiadau am gyllid yn y dyfodol.

Proses adrodd

Ar gyfer ymgeiswyr llwyddiannus, gan ddefnyddio'r templed a ddarperir, mae'n ofynnol cwblhau datganiad effaith byr, gyda delweddau ategol (os yw'n briodol), o fewn mis i ddyddiad gorffen y prosiect.

Grant:	Cyfrif geiriau'r datganiad effaith:
Grant prosiect bach – hyd at £500	200-300 o eiriau
Grant prosiect bach – hyd at £1,000	400-500 o eiriau
Grant Mis y Plentyn Milwrol	200-300 o eiriau
Grant ymyrraeth	400-500 o eiriau

Dylid anfon anfoneb ar gyfer cyfanswm costau'r prosiect (fel y nodir yn y cais) at CLILC ynghyd â'r adroddiad effaith. Bydd anfonebau yn cael eu talu ar ôl cwblhau'r prosiect.

Bydd gwybodaeth, data a thystiolaeth sy'n deillio o'r prosiectau yn helpu i lywio blaenoriaethau gweithgareddau SSCE Cymru, a pholisïau Llywodraeth Cymru ynghylch plant y Gwasanaeth.

Diffiniad o blentyn y Lluoedd Arfog

Mae'r holl gyllid grant a ddyfernir trwy unrhyw un o'r grantiau uchod i gefnogi'n benodol plant y Lluoedd Arfog sy'n bodloni'r diffiniad canlynol.

*Diffiniad Llywodraeth Cymru o blentyn y Lluoedd Arfog:

Plentyn y Lluoedd Arfog yw plentyn sydd a rhiant/rhieni neu ofalwr/ofallwyr gyda chyfrifoldeb rhiant sydd:

- ***Yn gwasanaethu ar hyn o bryd yn Lluoedd Arfog Rheolaidd neu Wrth Gefn EF – y Llynges Frenhinol neu'r Môr-filwyr Brenhinol, Byddin Prydain, neu'r Llu Awyr Brenhinol.***
- ***Yn gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog yn flaenorol ac wedi gadael yn y chwe blynedd diwethaf.***
- ***Wedi marw wrth wasanaethu yn y Lluoedd Arfog, ac mae'r plentyn yn derbyn pensiwn dan Gynllun Iawndal y Lluoedd Arfog neu'r Cynllun Pensiwn Rhyfel.***

Telerau ac Amodau

Ar ôl cyflwyno'r ffurflen gais ar-lein, gofynnir i ymgeiswyr gadarnhau'r canlynol:

- Rwyf wedi darllen a deall y manylion a amlinellir yn y ddogfen 'SSCE-WF (2026-27) - canllawiau a throsolwg'.
- Os yn llwyddiannus, byddaf yn gwario'r cyllid fel y nodir yn y cais cyllid hwn.
- Rwy'n deall bod unrhyw gyllid a sicrhawyd drwy raglen SSCE-WF yn ddyraniad cyllid untro ac nad yw'n cael ei ystyried yn ymrwymiad ar gyfer cyllid yn y dyfodol gan SSCE Cymru / CLILC neu Lywodraeth Cymru.
- Os bydd yn llwyddiannus, rwy'n cytuno i gyflwyno'r adroddiad effaith o fewn mis i ddyddiad gorffen y prosiect / ymyrraeth.
- Os bydd yn llwyddiannus, rwy'n cytuno i fanylion y prosiect hwn gael eu rhannu, pan fo'n briodol, fel arfer da.
- Rwy'n ymwybodol y gellir rhannu'r wybodaeth a rennir yn y cais hwn gyda'r awdurdod lleol a/neu Lywodraeth Cymru. (Grant ymyrraeth yn unig).